

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра педагогіки та суспільних наук

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Культура української мови та мовлення»

на 2023–2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Готельно-ресторанна справа
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Ступінь вищої освіти	Молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Сарапін Віта Василівна
к.філол.н., доцент
доцент кафедри педагогіки та суспільних наук

Контактний телефон	+38-099-965-76-56
Електронна адреса	sarapin_v@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.culture.puet.edu.ua онлайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування і розвиток у здобувачів комунікативної компетентності як необхідного складника успішної професійної діяльності, підвищення мовної і мовленнєвої культури, удосконалення навичок усного і писемного мовлення в різних комунікативних ситуаціях
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 6 год., практичні заняття 30 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий, дослідницький; форми: лекції (проблемні, візуалізації, дискусії, прес-конференції); практичні заняття (обговорення проблемних питань, дискусія, аналіз проблемних ситуацій, виконання вправ (тренувальних, творчих, контрольних), ділова гра); самостійна аудиторна робота (виконання письмових робіт репродуктивного, реконструктивного, творчого характеру, підготовка усної відповіді на проблемне питання); самостійна позааудиторна робота (добір інформаційних джерел, реферування наукових та навчальних інформаційних джерел, підготовка академічних есе, виконання групових проєктів, створення тематичних документів, написання наукових тез і статей)
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекцій; обговорення теоретичних питань на практичних заняттях; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Базові знання	Наявність базових знань з української мови
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1.	ЗК 05. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	РН 03. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.
2.	ЗК 09. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	РН 07. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами готельних та ресторанних послуг.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		

1.	СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.
----	--

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Культура мови та культура мовлення: теоретичний аспект		
Тема 1. Вступ до курсу «Культура української мови». Українська мова як ключовий чинник формування національної культурної ідентичності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Історичний розвиток української мови. 2. Мовна політика в Україні. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою. Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 2. Культура мови і мовлення та їх роль у професійній діяльності фахівця готельно-ресторанної справи	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Розвиток української лексикографії. 2. Основні типи словників сучасної української літературної мови: – енциклопедичні словники; – лінгвістичні словники; – словники-довідники з культури мови; – словники юридичних термінів; – роль словників у підвищенні мовленнєвої культури фахівця готельно-ресторанної справи. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою. Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 3. Мовні норми та їх застосування в комунікації	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Становлення норм сучасної української літературної мови. 2. Типові порушення морфологічних норм. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою. Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою. Завдання 4. Кейс на тему «Відредагуймо меню ресторану».
Тема 4. Лексичний вимір культури мовлення	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Стилійна диференціація лексики сучасної української мови: – нейтральна (стилістично нейтральна, міжстильова) лексика; – книжна (наукова, ділова, урочиста, поетична) лексика; – розмовна лексика, її ознаки та сфери використання. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою. Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 5. Труднощі української словозміни та словопоєднання	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Відмінювання й написання географічних назв. 2. Відмінювання числівників. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою. Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 6. Спілкування як інструмент професійної діяльності	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Гендерні аспекти спілкування. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою. Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 7. Риторика і	Відвідування занять; обговорення	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
мистецтво презентації	матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	1. . Культура сприйняття публічного виступу. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.</i> <i>Завдання 4.</i> Ділова гра «Презентація готельно-ресторанного комплексу».
Модуль 2. Культура ділової і наукової мови фахівця готельно-ресторанної справи		
Тема 8. Культура публічної монологічної мови	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Родо-жанрова диференціація сучасної монологічної публічної мови. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 9. Культура діалогічної мови	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Етичні питання використання мобільних телефонів. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 10. Форми колективного обговорення професійних проблем	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Візитна картка та вимоги до її оформлення (стандартна, представницька, сімейна). 2. Правила використання візитних карток. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 11. Сучасний документ: норми, правила, варіанти	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Критерії класифікації документів. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 12. Українська термінологія та основи науково-технічного перекладу в професійному спілкуванні	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Кодифікація і стандартизація термінів. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 13. Культура наукової мови	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; вибіркове тестування	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Стаття як самостійний науковий твір. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.</i> <i>Завдання 4.</i> Індивідуальна творча робота «Тези доповіді на науковій студентській конференції».
Тема 14. Особливості оформлення наукової роботи	Відвідування занять; обговорення матеріалу теми; виконання навчальних та практичних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> 1. Бібліографічний апарат наукового тексту. 2. Академічна доброчесність автора наукового тексту. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал за темою.</i> <i>Завдання 3. Виконати тренувальні вправи і тестування самоконтролю знань за темою.</i>

Інформаційні джерела Нормативно-правові документи

1. Про забезпечення функціонування української мови як державної, із змінами, внесеними згідно із Законами № 113-IX від 19.09.2019, ВВР, 2019, 42, ст.238 № 114-IX від 19.09.2019, ВВР, 2019, № 45, ст.289, Кодексом № 396-IX від 19.12.2019, ВВР, 2020, № 7, № 8, № 9, ст.48, Законом № 531-IX від 17.03.2020, ВВР, 2020, № 16, ст.101 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text>

2. Про текст Конституції України в редакції 28 червня 1996 року, із змінами і доповненнями, внесеними законами України від 8 грудня 2004 року № 2222-IV, від 1 лютого 2011 року № 2952-VI, від 19 вересня 2013 року № 586-VII: Постанова Верховної Ради України від 22 лютого 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/750-18>

Література Основна

3. Гриценко Т. Б. Українська мова і культура мовлення: навч. посіб. / Т. Б. Гриценко. – Вінниця, 2003.
4. Гнатюк Л. П., Бас-Кононенко О. В. Українська мова. Особливості практичного застосування / Л. П. Гнатюк, О. В. Бас-Кононенко. – К.: Знання-Прес, 2006. – 259 с.
5. Загнітко А. П. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування / А. П. Загнітко. – Донецьк : ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 480 с.
6. Климова К. Я. Основи культури і техніки мовлення: Навч. посібник. – 2е вид., випр. і доп. – К.: Ліра-К, 2006. – 240с.
7. Культура мови на щодень / НАН України; Інститут української мови / С. Я. Єрмоленко (ред.). – К.: Довіра, 2000. – 170с.
8. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник / За ред. Н. Д. Бабич. – Чернівці: Книги – XXI, 2006. – 496 с.
9. Марусич Н. Ю. Українська мова (за професійним спрямуванням). Культура фахового мовлення: методичний посібник / Н. Ю. Марусич. – 2012. – Електронний ресурс//http://umanpedcollege.at.ua/SR/DO/I/UMZP/materiali_zanjata_posibnikom_marusich_n.ju.pdf
10. Мацько Л. І. Культура української фахової мови: Навч. посіб. / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. – Київ : ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
11. Пасинок В. Г. Основи культури мовлення : Підручник / В. Г. Пасинок. – К. : Центр навчальної літератури, 2020. – 228 с.
12. Пентилюк М. І. Ділове спілкування та культура мовлення. Навч. посіб. / М. І. Пентилюк, І. І. Маруніч, І. В. Гайдаєнко. – Київ: Центр учбової літератури, 2011. – 224 с.
13. Шевчук С. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник / С. В. Шевчук, І. В. Клименко. – Київ : Алерта, 2014. – 696 с.
14. Шевчук С. В. Ділове мовлення. Модульний курс : Підручник. Реком. МОНУ / С. В. Шевчук. – 3-тє вид., випр. та доп. – К : Арій, 2007, 2009. – 448 с.

Додаткова

15. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо. 5-е вид., перероб. і доп. / Б. Д. Антоненко-Давидович. – Київ : Книга, 2010. – 252 с.
16. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: Підручник / Ф. С. Бацевич. – Київ : Видавничий центр «Академія», 2004. – 354 с.
17. Богдан С. К. Мовний етикет українців: традиції і сучасність / С. К. Богдан. – Київ : Рідна мова, 1998. – 476 с.
18. Ботвина Н. В. Міжнародні культурні традиції: мова та етика ділової комунікації: Навчальний посібник / Н. В. Ботвина. – Київ : АртЕк, 2002. – 208 с.
19. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови: Навчальний посібник Г. Волкотруб. – Тернопіль, 2004. – 267 с.
20. Гардах С. Мови нам на користь / С. Гардах; пер. З. Тіммерман. – К.: Yakaboo Publishing, 2021. – 336 с.
21. Гриценко Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням. Навчальний посібник / Т. Б. Гриценко. – Київ : Центр учбової літератури, 2010. – 624 с.
22. Гуць М. В. Українська мова у професійному спілкуванні: Навчальний посібник / М. В. Гуць, І. Г. Олійник, І. П. Юшук. – Київ : Міжнародна агенція «BeeZone», 2004. – 336 с.
23. Дворецька Ю. Помилкаріум. Моя українська правильна та вишукана : Візуалізований довідник / Ю. Дворецька. – К.: Основи, 2021. – 128 с.
24. Ділова українська мова: Навчальний посібник / За ред. О. Д. Горбула. – Київ : Т-во. «Знання», КОО, 2006. – 222 с.
25. Довідник з культури мови / За ред. С. Я. Єрмоленко. – К :Вища школа, 2005. – 399 с.
26. Дубчак О. Чути українською. У світі звук[у] і букв / О. Дубчак. – К.: Віхола, 2020. – 192 с.
27. Зубков М. Г. Українська мова : Універсальний довідник / М. Г. Зубков. – 3-тє вид., випр. і доп. – Харків : Школа, 2006. – 496с.
28. Кацавець Р. С. Українська мова: професійне спрямування : Підручник для студентів вищих навчальних закладів / Р. С. Кацавець. – Київ : Центр учбової літератури, 2007. – 256с.
29. Коваль А. П. Культура ділового спілкування: Навч. посібник / А. П. Коваль. – Київ : Либідь, 1992. – 280 с.
30. Культура фахового мовлення: Навчальний посібник / За ред. Н. Д. Бабич. – Чернівці : Книги-XXI, 2005. – 254 с.

31. Мацько Л. І. Стилїстика української мови: Підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. – Київ : Вища школа, 2003. – 365 с.
32. Миронюк О. М. Історія українського мовного етикету. Звертання / НАН України ; Інститут української мови / О. М. Миронюк. – К. : Логос, 2006. – 168с.
33. Михайлюк В. О. Українська мова професійного спілкування : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. О. Михайлюк. – Київ : Професіонал, 2005. – 496 с.
34. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. / Г. С. Онуфрієнко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.
35. Панько Т. І. Українське термінознавство: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей / Т. І. Панько, І. М. Кочан, Г. П. Мацюк. – Львів : Світ, 1999. – 308 с.
36. Плотницька І. М. Ділова українська мова : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / І. М. Плотницька. – Київ : Центр учбової літератури, 2008. – 256с.
37. Пономарів О. Д. Культура слова: мовностилістичні поради : навч. посіб. для студ. гуманіт. спец. вищ. навч. закл. / Олександр Пономарів. – 2-ге вид., стер. – Київ : Либідь, 2001. – 239 с.
38. Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного / Олександр Пономарів ; передм. Івана Дзюби. – Київ : Либідь, 2013. – 359 с.
39. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: Навчальний посібник / Я. Радевич-Винницький. – Київ : Знання, 2006. – 253 с.
40. Середницька А. Я. Українська мова за професійним спрямуванням: Навч. посіб. / А. Я. Середницька, З. Й. Куньч; За ред. канд. філол. наук Г. Л. Вознюка. – Київ : Знання, 2010. – 211 с.
41. Стахів М. О. Український комунікативний етикет: навч.-метод. посібник / М. О. Стахів. – К. : Знання, 2008. – 245с.
42. Тележкіна О. О. Основи культури мовлення : навчальний посібник / О. О. Тележкіна. – Х. : Вид-во НФаУ, 2013. – 88 с.
43. Українська ділова і фахова мова: практичний посібник на щодень : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М. Д. Гінзбург, І. О. Требульова, С. Д. Левина, І. М. Корніловська. – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ : ІНКОС; Центр учбової літератури, 2007. – 672с.
44. Українська мова за професійним спрямуванням у таблицях і схемах : навч. посібник / О. Є. Гриджук. – Львів : Магнолія-2006, 2010. – 238 с.
45. Українська мова за професійним спрямуванням. Практикум: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Т. В. Симоненко. – Київ : Видавничий центр «Академія», 2009. – 272с.
46. Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В. І. Мозговий. – 3-тє вид., перероб. і доп. – Київ : Центр учбової літератури, 2008. – 592 с.
47. Українська мова у ХХ столїтті: історія лїнґвоциту. Документи і матеріали / За ред. Л. Масенко. – Київ : Видавничий дїм «Києво-Могилянська академія», 2005. – 399 с.
48. Українська мова: Енциклопедія. – Київ : Видавництво «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004.
49. Чмут Т. К. Етика ділового спілкування: Навч. посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп. / Т. К. Чмут, Г. Л. Чайка. – Київ : Вікар, 2003. – 224 с.
50. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування / В. М. Шеломенцев. – Вид. 2 е. – Київ: Лїбра, 2003. – 416 с.

Словники

51. Великий тлумачний словник сучасної української мови / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – Київ : Перун, 2003. – 1440 с.
52. Головащук С. І. Російсько-український словник сталих словосполучень / С. І. Головащук. – Київ : Наук.думка, 2001. – 640 с.
53. Гринчишин Д. Г. Словник паронїмів української мови / Д. Г. Гринчишин, О. А. Сербенська. – К. : Освіта, 2008. – 320 с.
54. Демська О. Словник омонїмів української мови / О. Демська, І. Кульчицький. – Львів : Фенїкс, 1996. – 224с.
55. Калашник В. Українсько-російський словник наголосів / В. Калашник, Л. Савченко. – Харків : Каравела, 1997. – 112 с.
56. Карачун В. Я. Орфографічний словник наукових і технічних термінів: понад 300000 слів / В. Я. Карачун. – Київ : Криниця, 1999. – 524 с.
57. Лозова Н. Є. Дзвона чи дзвону? або -а (-я) чи -у (-ю) в родовому відмінку: Словник-довідник / Н. Є. Лозова, В. Б. Фридрак. – Київ : Наук. думка, 2007. – 168 с.
58. Лучик А. А. Російсько-український та українсько-російський словник еквівалентів слова / А. А. Лучик. – Київ : Довїра, 2004. – 495 с.
59. Новий словник їншомовних слів: близько 40 000 слів і словосполучень / Л. І. Шевченко, О. І. Ніка, О. І. Хом'як, А. А. Дем'янюк; За ред. Л. І. Шевченко. – Київ : Арїй, 2008. – 672 с.

60. Новий тлумачний словник української мови: В 4-х томах / Укл. В. В. Яременко, О. Сліпушко. – У 3-х т. – Київ : Аконтіт, 2004.
61. Нові слова та значення: словник / Ін-т укр. мови НАН України; уклали: Л. В. Туровська, Л. М. Василькова. – Київ : Довіра, 2009. – 271 с.
62. Олійник О. Б. Словник ділової людини (Російсько-український) / О. Б. Олійник; Академія наук вищої школи України. – Київ : Слов'янський клуб, 1996. – 448 с.
63. Орфоепічний словник української мови: В 2 т. / Уклад.: М. М. Пешак, В. М. Русанівський, Н. М. Сологуб, В. В. Чумак, Г. М. Ярун. – Київ : Довіра, 2001.
64. Полюга Л. М. Словник українських синонімів і антонімів / Л. М. Полюга; НАН України; Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Київ : Довіра, 2007. – 575 с.
65. Полюга Л. М. Словник антонімів / Л. М. Полюга. – Київ : Радянська школа, 1987. – 173 с.
66. Полюга Л. М. Словник синонімів української мови / Л. М. Полюга. – Київ : Довіра, 2001. – 477 с.
67. Полюга Л. М. Словник українських морфем: понад 45 000. / Л. М. Полюга. – Вид. 3 є, допов. і випр. – Київ : Довіра, 2009. – 554 с.
68. Російсько-український словник ділової мови / Уклад. О. Мокровольський, О. Шокало. – 3-тє вид., випр. і доп. – Київ : Редакція журналу «Український світ», 1992. – 302 с.
69. Російсько-український словник-довідник «Порадник ділової людини» / Уклад. О. М. Коренга та ін. – Київ : Основи, 1995. – 320 с.
70. Складні випадки перекладу: Словник-довідник для студентів, які вивчають курс «Ділове українське мовлення» / Державна академія легкої промисловості України / О. Ф. Пінчук, І. Я. Дзира (упоряд.). – Київ, 1996. – 32 с.
71. Сліпушко О. Українська мова й етапи кар'єри ділової людини: Короткий словник бізнесмена / О. Сліпушко. – Київ: Криниця, 1999. – 199 с.
72. Словник іншомовних слів : [23 000 слів та термінологічних сполучень] / Укл. Л. О. Пустовіт, Л. І. Скопенко, Г. М. Сюта та ін. – Київ : Довіра, 2000. – 1018 с.
73. Словник іншомовних слів [За ред. О. С. Мельничука]. – Київ : УРЕ, 1985. – 968 с.
74. Словник синонімів української мови : У 2 т. / [Укл. А. А. Бурячок, Г. М. Гнатюк та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1999–2000.
75. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. – Київ : Наукова думка, 1970–1980.
76. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. – 3-тє вид., випр. – Київ : Знання, 2006. – 367 с.
77. Ставицька Л. Короткий словник жаргонної лексики української мови / Леся Ставицька. – Київ : Критика, 2003. – 336 с.
78. Тараненко О. О. Російсько-український словник (сфера ділового спілкування) = Русско-украинский словарь (сфера делового общения) / А. А. Тараненко, В. М. Брицын / Інститут мовознавства ім. О.О.Потебні НАН України. 2 вид., випр. і доп. – Київ : Основа, 1999. – 398 с.
79. Українсько-російський словник наукової термінології / [За заг. ред. Л. О. Симоненко]. – Київ, Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. – 416 с.
80. Українсько-російський словник наукової термінології: Близько 100 000 термінів і термінів-словосполучень / НАН України; Інститут української мови. Комітет наукової термінології / Л. О. Симоненко (заг. ред.), М. П. Годована (уклад.). – Київ ; Ірпінь : Перун, 2004. – 403 с.
81. Українсько-російсько-англійський тлумачний словник ділової людини: 15 000 слів. / Українсько-фінський ін-т менеджменту і бізнесу / П. Г. Зеленський (уклад.), О. П. Зеленська (уклад.). – 1 вид. – Київ, 1998. – 560 с.
82. Фразеологічний словник української мови / Укл. В. М. Білоноженко, В. О. Винник, І. С. Гнатюк та ін. – Київ : Наук. думка, 1999. – Т. I. – 528 с.; Т. II. – 984 с.
83. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення: Навч. посіб. / С. В. Шевчук – К.: Літера, 2000. – 480 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf> Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі он-лайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного, рубіжного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття. В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya_pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутки в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та /або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/ Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <http://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentykyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції: <http://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttvedivalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): обговорення теоретичного матеріалу на практичному занятті (7 балів); виконання навчальних завдань (14 балів); тестування (14 балів); поточна модульна робота (15 балів)	50
Модуль 1 (теми 8-14): обговорення теоретичного матеріалу на практичному занятті (7 балів); виконання навчальних завдань (14 балів); тестування (14 балів); поточна модульна робота (15 балів)	50
ПМК (залік)	100
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь у наукових студентських конференціях, університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10
Разом		30*

Примітка: за додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни